

روانپزشکی اورژانس

طول دوره: ۳ ماه

در طی این دوره دستیار با انواع اورژانس‌های روانپزشکی آشنا شده، در ارزیابی، تشخیص و درمان این اورژانس‌ها دانش و مهارت لازم را کسب خواهد کرد. این دوره به مدت سه ماه در بخش اورژانس بیمارستان روانپزشکی ایران برگزار می‌گردد.

اهداف آموزشی

- ارتقای دانش در زمینه عناوین شایع از طریق جستجو و ارائه best evidence و ارائه مقاله.
پرخاشگری، خودکشی، آسیب به دیگران، عوارض دارویی، سندروم‌های مسمومیت و ترک، کاتاتونیا
- ارتقای مهارت در زمینه‌های زیر از طریق ویزیت زیرنظر و مستقل بیماران و رفع اشکال.
ارزیابی از وضعیت جسمی شامل معاینه‌های فیزیکی، عصبی، شناختی، آزمایشگاهی، وضعیت آب و الکترولیت
- جمع بندی و صورت بندی داده‌ها، تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد از طریق انجام و دریافت بازخورد در زمان ویزیت
- یادگیری مداخلات غیردارویی آرامنده و تنش‌زدا و مهار، آموزش روانی، مداخلات دارویی متناسب.
- تسلط بر اقدامات مدیکال فوری برای اصلاح موارد ضروری (عفونت، تشنج، اختلال الکترولیتی، قلبی ....) تا زمان ارجاع یا مشاوره از طریق مطالعه و کسب تجربه از اساتید.

برنامه آموزشی شامل دو تا سه روز ویزیت توسط استادان بخش (روزهای یکشنبه سه شنبه و چهارشنبه توسط دکتر قدیری و شنبه و سه شنبه توسط دکتر شریعت)، یک روز ژورنال کلاب در روزهای یکشنبه، و شرکت در برنامه‌های آموزشی عمومی بیمارستان در روزهای غیر از یکشنبه.

مراقبت از بیمار

دستیار باید:

- موقعیت‌های بحرانی را ارزیابی و اداره کند و در صورت نیاز این امر را تحت نظارت سوپروایزر مسئول انجام دهد.
- برای بستری و ترخیص بیماران از اورژانس تصمیم‌گیری کند.
- اطلاعات بالینی را به طور مناسب و مؤثر از طرق زیر جمع‌آوری کند:
  - الف) کسب اطلاعات ضروری در اولین تماس (تلفنی ...)
  - ب) مصاحبه با بیمار و ارزیابی کامل وضعیت روانی (MSE)
  - ج) مصاحبه با خانواده
  - د) تماس با دیگر منابع اطلاعات مثل خانواده، مراقب، درمانگران قبلی و یا دیگر افراد در تماس با بیمار
- بطور مؤثری بیمار پرخاشگر را در بخش اورژانس با بکارگیری موارد زیر آرام کند:
  - الف) آرام کردن کلامی
  - ب) داروها
  - ج) استفاده از محدودیت‌های فیزیکی (شامل فیکس کردن)
- موقعیت‌های تهدید کننده حیات را در بیماران اورژانس تشخیص و اقدامات اولیه لازم را انجام دهد.
- در مواجهه با بیمار دارای افکار خودکشی یا دیگرکشی فاکتورهای خطر ساز را ارزیابی کند.
- اصول برخورد با بیمار سایکوتیک را بداند.
- به علل ارگانیک کاتاتونیا و وضعیت طبی این بیماران توجه کند و بتواند اقدامات لازم را برای تثبیت وضعیت طبی آنها انجام دهد
- جنبه‌های زیستی - روانی - اجتماعی را در صورت‌بندی¹ بکار گیرد.

---

¹- formulation

- به جنبه‌های مختلف درمان بیماران علاوه بر دارو درمانی مثل مداخله در بحران، آموزش روانی^۲، ارجاع به دیگر سیستم‌های بهداشتی جامعه‌نگر توجه کافی نشان دهد.
- روند تصمیم‌گیری خود را ثبت کند و دلیل مکتوب برای قضاوت‌های حرفه‌ای خود داشته باشد.
- با تهیه شرح حال و معاینه فیزیکی وضعیت طبی بیماران را ارزیابی کرده و بتواند مشکلات پزشکی ساده (غیرتخصصی) را تشخیص داده و درمان کند.
- وضعیت شناختی بیماران طبی را ارزیابی کند و بتواند درباره توانایی تصمیم‌گیری آنها نظر دهد.
- با رعایت جنبه‌های ایمنی و توجه به جنبه‌های زیستی - روانی - اجتماعی برنامه درمانی را طرح‌ریزی و اجرا کند.
- توانایی خود را در گرفتن شرح حال و معاینه و اقدام درمانی مناسب برای بیمار دچار مسمومیت و یا محرومیت مواد نشان دهد.
- توانایی خود را در گرفتن شرح حال و معاینه و اقدام درمانی مناسب برای بیمار دچار عوارض دارویی و مسمومیت یا محرومیت دارویی نشان دهد.

دانش پزشکی

دستیار باید:

۱. تعریف فوریت‌های روانپزشکی را بدانند.
۲. تشخیص‌های افتراقی شامل علل عضوی تظاهرات روانپزشکی اورژانس را بدانند.
۳. در مورد انتخاب شیوه تجویز داروهای اورژانس به گروه‌های ویژه مانند سالمندان کودکان و زنان باردار اطلاعات کافی داشته باشد
۴. خواص فارماکولوژیک و موارد کاربرد داروهایی که در اورژانس استفاده زیادی دارند همانند هالوپریدول،

---

²- psychoeducation

بیپریدین و کلونازپام را بدانند.

۵. معیارهای تشخیصی اورژانس‌های دارویی زیر را بدانند و بتواند راه‌های درمانی را فهرست کند.

الف) سندرم نورولپتیک بدخیم^۳

ب) مسمومیت آنتی کولینرژیک^۴

ج) سندرم سروتونین^۵

د) واکنش دیستونیک^۶

ه) پارکینسونیسم

و) آکاتزیا

ی) آگرانولوسیتوز

ح) تشنج

ط) مسمومیت با لیتیوم

ی) هیپرترمی بدخیم

۶. درمان و تشخیص افتراقی دلیریوم را بدانند.

۷. اطلاعات ضروری درباره تداخلات دارویی، عوارض دارویی و مسمومیت‌های دارویی مهم داشته باشد.

۸. علائم بالینی سندرم‌های مسمومیت و ترک موادی مانند مواد افیونی، الکل و بنزودیازپین‌ها را بدانند.

۹. متدهای مختلف سم‌زدایی مواد افیونی و الکل را بدانند.

مهارت‌های بین فردی

دستیار باید:

- بطور مؤثری جهت ارائه خدمات روانپزشکی چند جانبه با دیگران همکاری و مشاوره کند.

---

³- neuroleptic malignant syndrome (NMS)

⁴- anticholinergic toxicity

⁵- serotonergic syndrome

⁶- dystonic reaction

- بطور مؤثری با پرسنل غیرروانپزشکی برای آموزش و اداره بیمار در بحران همکاری کند.
- در انتهای شیفت بیماران اورژانس را بطور خلاصه به همکار بعدی معرفی کند.
- با بیمارانی که در بحران هستند به سرعت رابطه مؤثر درمانی برقرار کند.
- با بیماران همدلی کرده و راپورت برقرار کند.
- بطور مؤثر به عنوان جزئی از یک تیم چند رشته‌ای فعالیت کند.
- بطور مؤثر به عنوان یک نفر از تیم با دیگر اعضاء فعالیت و همکاری کند.
- بطور مؤثر با سوپروایزر خود ارتباط برقرار کند.
- در کار با خانواده‌ها مؤثر و همدل باشد.
- بطور مؤثر با همکاران حرفه‌ای در دیگر شاخه‌های پزشکی (شامل پزشک عمومی) ارتباط برقرار کرده، و در هنگام ضرورت مشاوره دریافت کند.
- روش تعامل خود را براساس سن و ظرفیت شناختی افراد تطابق دهد.

مهارت‌های حرفه‌ای

دستیار باید:

- نشان دهد قادر است ارزش‌ها و قوانین اخلاقی را به عنوان یک عضو جامعه پزشکی کشور بشناسد و بدان پایبند باشد.
- تفاوت‌های فرهنگی را بشناسد.
- در صورت لزوم در شرایط اضطراری کمک بخواهد و نیز کمک ارائه نماید.
- هنگام تعامل با بیماران و خانواده‌شان به اصول اخلاقی پایبند باشد.
- نشان دهد که به فرهنگ، سن، وضعیت اقتصادی - اجتماعی، سوگیری جنسی، مذهب، تعلقات معنوی و ناتوانی‌های جسمانی بیمار آگاه و به آن حساس است.

- نشان دهد که به پزشکان و همکاران غیرپزشک احترام می‌گذارد.
- نشان دهد که به بیماران و اعضای خانواده‌شان احترام می‌گذارد.
- رفتار اخلاقی داشته باشد و به اصل رازداری بیمار احترام بگذارد.
- مرزهای حرفه‌ای را ایجاد و حفظ کند.

یادگیری مبتنی بر مسئله

دستیار باید:

- در آموزش دانشجویان پزشکی فعال باشد.
- از فن‌آوری اطلاعات برای کسب اطلاعات پزشکی آن‌لاین استفاده کند و آموزش خود را تقویت کند.
- شواهد و یافته‌های حاصل از مطالعات علمی را کسب، تجزیه و تحلیل و نقد کند. آن را در فعالیت بالینی روزمره در حل مشکلات بیمار به کار گیرد.
- تجربه عملی خود را تحلیل کند و آن را تعالی بخشد.
- مباحث بحث شده با استاد مسئول را با کار بالینی تلفیق کند.
- اشتیاق و انگیزه یادگیری داشته باشد.

فعالیت‌های مبتنی بر سیستم

دستیار باید:

- برنامه درمانی را نخست با کمک و بعد بطور مستقل ارائه کند.
- الف) بررسی نیاز به بستری شدن در مقابل ترخیص با در نظر گرفتن جوانب ایمنی
- ب) ارجاع برای درمان در مراکز بیمارستانی روزانه، مراکز ترک اعتیاد و ...
- ج) مراکز حمایتی اجتماعی

- (د) ارجاع به مراکز اقامتی (مثل خانه‌های سر راهی، سر پناه‌ها و غیره)
- مستندات کافی را به شرکت‌های بیمه ارائه کرده و با این مراکز همکاری مؤثر داشته باشد.
  - بداند که سیستم‌های ارائه دهنده خدمات درمانی با یکدیگر چه تفاوتی دارند.
  - از تفاوت قیمت مراقبت بهداشتی در سیستم‌های خدمات مختلف آگاه باشد.
  - در ارتقاء کیفیت مراقبت از بیماران تلاش کند و به بیمار در فرایند انطباق با سیستم درمانی یاری رساند.

برنامه دوره چرخشی اورژانس

روزهای هفته	دکتر محمد قدیری ۸-۱۱	دکتر سید وحید شریعت ۸-۱۱	۱۱-۱۲.۵
شنبه	درمانگاه	ویزیت بخش	گزارش صبحگاهی
یکشنبه	ویزیت بخش	انستیتو	ژورنال
دوشنبه			
سه شنبه	ویزیت بخش	ویزیت بخش	گزارش مورد
چهارشنبه	ویزیت بخش	درمانگاه	-

رییس بخش: دکتر محمد قدیری

اسامی اعضای هیئت علمی شاغل در بخش: دکتر محمد قدیری و دکتر سید وحید شریعت

فراگیران: دستیاران روانپزشکی، کارورز و کارآموزان پزشکی

دروس نظری که توسط اعضای هیئت علمی تدریس می گردد:

۱- اورژانس های روانپزشکی

۲- نگارش شرح حال و صورت بندی

